

[Esther Malling Pedersen.]

dene, som de har udviklet sig, kan vi vanskeligt ændre, de er saa mangeartede og har saa mange forskellige Begrundelser, at dem maa vi ganske sikkert tage, som de er; men der rejser sig det Problem, om Samfundet kan nøjes med at fastslaa som en Kendsgerning, at Hjemmene svigter, og indrette sig paa i stigende Grad at skabe Surrogater for det, som derved mistes, med andre Ord, om de svigtende Hjem skal være Normen og Lovgivningsmagtens og Samfundets Syn paa Hjemmene og deres Stilling skal indstilles derefter, eller om man vedblivende maa betragte det som en absolut Nødvendighed for et Samfund som det danske, at det er de vaagne og ansvarsbevidste Hjem, der er Normen, dem, der skal bygges paa, dem, Samfundet skal kalde paa, og som Lovgivningsmagten skal stimulere ved at vise dem Tillid.

Lovgivningen og Samfundets Opfattelse har nemlig uhyre Betydning her. Disse to Faktorer kan være en Stimulans for de vaagne Hjem, men ogsaa være en Sovepude for de svigtende. Derfor bør det siges, naar Love som disse gaar ud fra den danske Rigsdag, at ingen Lov kan fritage Hjemmene for deres Ansvar. Det uhyre vanskelige „Baade — Og“, som her foreligger i Kraft af Udviklingen, som den nu har formet sig, er et Krav, som Hjemmene maa honorere. De maa tage Forholdene, som Udviklingen har formet dem, de maa kunne præstere baade at undvære den Hjælp, som ligger i dette, at Opdragelse og Undervisning er nær knyttet til Hjemmene, saaledes som det var Tilfældet i gamle Dage, og alligevel gennem en bevidst Indsats vise, at de forstaar, hvor stort deres Ansvar og hvor stor deres Opgave er, og gennem en stærk og bevidst aandelig Paavirkning af Børnene og de unge skabe en indre Autoritet og varetage den Opdragerpligt, som stadig maa være Hjemmenes. For de levende og vaagne Hjem kan det danske Samfund ikke undvære. Det var fra saadanne Hjem de gik ud, alle de, som har skabt alt det, vi bygger paa i Dag, i vort Erhvervsliv, i vor Økonomi, i vort kulturelle og folkelige Liv. Det er fra saadanne Hjem, de maa rekrutteres, alle de, der skal bygge den uhyre vanskelige Fremtid op, og det er paa Summen af saadanne Hjem, at det Folkeliv og den Folkebevidsthed hviler, der er Livsspørgsmaalet for os i Dag.

De Lovforslag, vi i disse Dage har behandlet, ogsaa det her foreliggende, giver Hjemmene og andre, der har Ansvaret for de unge, netop den Stimulans, som ligger

i, at der vises dem Tillid, og derfor vil jeg gerne sige den højtærede Undervisningsminister Tak. Der kaldes gennem det foreliggende Forslag, som jeg paa mit Partis Vegne kan tilsige Støtte, paa Arbejdsgiverne, det vil i dette Tilfælde sige paa Husmødrene, der kaldes paa de unge selv, paa Hjemmene, paa Forældrene og ganske særlig paa Mødrene. Administreret og udnyttet og modtaget rigtigt kan Loven ganske sikkert føje sig smukt ind i Rækken af de Love, som skulde være til Gavn for den Ungdom, hvis Fremtid ligger os alle saa stærkt paa Hjerte, fordi det er Danmarks Fremtid.

Johanne Dahlerup-Petersen: Dette Forslag til Lov om Husholdningsskoler og Husholdningsseminarier har, som det fremgaar af Betænkningen, gennemgaaet en meget indgaaende Udvalgsbehandling i det høje Folketing, og Lovforslaget fremtræder efter denne Gennemarbejdning i en Form, som jeg vil tro vil blive modtaget med Tilfredshed af alle de Parter, som har særlig Interesse i denne Lov. Da den angaar hvert eneste Hjem i Danmark, er der, forekommer det mig, Grund til at sige den højtærede Undervisningsminister Tak for Lovforslagets Fremsættelse og for de gode Resultater, som Rigsdagsarbejdet med de enkelte Bestemmelser kan fremvise.

De enkelte Regler for Statsstøtte kan jeg udmærket stemme for. Personlig maa jeg dog mene, at det, som hele Sagen ligger, havde været bedre, om det nødvendige Antal af Aarslever i § 2 havde været ansat til 12 i Stedet for til 15, og at til Gængæld maaske § 4 endte med Begyndelsestallet 12 og ikke 10, da vi jo har Erfaring for, at det er Starten, der er det svære. Det er sværere at komme i Gang end at holde det i Gang, og det sidste er fuldt saa bestemmende for Skolens Værdi som det første.

At nærværende Lov nu sidestiller private Seminarier og Husholdningsseminarier, maa hilses med stor Glæde, og der er Grund til at rette en Tak til de Husholdningslærerinder og interesserede Husmødre, som gennem Aarene uden at blive trætte og mismodige over Trægheden og den manglende Interesse fra Lovgivningsmyndighedernes Side har arbejdet støt og godt i den gode Sags Tjeneste indtil nu, da denne Lov skaber de tiltrængte forbedrede Arbejdsvilkår og Lønvilkaar.

Med § 19 udvides Undervisningspligten for Fagene i vore Skoler til at omfatte Husgerning, idet der skal gives alle Piger en Undervisning i dette Fag i de to sidste Aar af Skoletiden indtil det 14de Aar. Denne